

Groene bio-economische expansie op stapel in Rotterdamse haven:

'Brandstoffen, chemicaliën en energie voor biobased economy kunnen haven tot dé bioport maken'

Biomassa voor biobrandstoffen, bio-chemicaliën en bio-energie. Stuk voor stuk bieden ze grote kansen voor de Rotterdamse haven. Met de Maasvlakte 2 in aanleg en een groot aantal al aanwezige actieve bedrijven in de biobased economy, beschikt de Port of Rotterdam over een uitstekende uitgangspositie. In de komende jaren wil de haven zich positioneren als dé internationale bioport. 'Een beslissing van de overheid omtrent de meestookverplichting van biomassa is daarbij cruciaal om de markt en investeringen op gang te trekken', stelt Nicole van Klaveren, Business Manager Renewables bij het Havenbedrijf Rotterdam.

Het Rotterdam Climate Initiative (RCI) werkt sinds enkele jaren aan de halvering van de CO₂-uitstoot in 2025, ten opzichte van 1990. De Rotterdamse haven en biomassa spelen hierin een belangrijke rol. Meestook van biomassa wordt zelfs geacht in 2025 een bijdrage van vier megaton aan de vermindering van de CO₂-uitstoot te leveren. Deze forse ambitie biedt volgens Van Klaveren voor de haven ook kansen om een sterke positie te verwerven in de biobased economy. Dit wordt onderschreven door het programma Bioport Rotterdam. Het staat onder leiding van het Havenbedrijf Rotterdam, in de persoon van Pieter van Essen die projectdirecteur Haven is voor het RCI. Bovendien vervult Ruud Lubbers een belangrijke functie als ambassadeur voor de Rotterdamse biomassa-aanpak.

Meestookverplichting

'Wij werken als Havenbedrijf Rotterdam aan drie toepassingen van biomassa: biomassa voor energie (vaste biomassa), biomassa voor

transportbrandstoffen (vloeibare biomassa) en biomassa als grondstof voor chemie', vertelt Van Klaveren. 'Alle drie de toepassingen hebben grote economische kansen', vervolgt Van Klaveren. 'De eerste twee zijn nodig om voldoende volume in biomassa in de haven te creëren om innovaties in de chemie te bewerkstelligen. Om voldoende volume te kunnen creëren zijn wij ook in afwachting van een beslissing van de Rijksoverheid ten aanzien van de meestookverplichting van biomassa. Als de Rijksoverheid zich niet daadkrachtig opstelt, zullen de energiebedrijven niet investeren in grootschalige meestook van biomassa in kolencentrales. Sterker geformuleerd: er is nog dit jaar duidelijkheid nodig omtrent de meestookverplichting van biomassa in kolencentrales. De benodigde faciliteiten, zoals bijvoorbeeld een biomassaterminal, bouw je namelijk niet in één jaar. De regering moet dan ook niet denken dat ze alle tijd heeft om een beslissing te nemen.' De ambities van de Rotterdamse haven zijn volgens Van Klaveren

weliswaar fors, maar anderzijds zijn er ook nog grote onzekerheden zoals de meestookverplichting die een gunstige ontwikkeling in de weg staan. In het ideaal plaatje van Van Klaveren weet Rotterdam zich in de komende jaren als biomassahub te positioneren en wordt

---

'Energiebeleid belangrijkste drijfveer voor energiereuzen om te kiezen voor het meestoken van biomassa'

---

biomassa een commodity zoals kolen dat nu ook zijn. Het havenbedrijf probeert deze ontwikkelingen op tal van manieren te stimuleren en faciliteren. Inmiddels zijn diverse wapenfeiten gepresenteerd. Zo werd in samenwerking met de Brits-Nederlandse energiebeurs APX-ENDEX eind vorig jaar een beurshandel gestart in biomassaproducten. Deze eerste 'biomass

exchange' ter wereld werd destijds geopend door minister Maxime Verhagen van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie. Van Klaveren: 'Door een dergelijke beurs kun je als haven een echte draaischijffunctie krijgen voor biomassa. De komst van de handelsbeurs was de eerste stap op weg naar onze hubfunctie. Bovendien is een platform gecreëerd waar markspelers elkaar voor de aan- en verkoop van biomassa kunnen vinden. Als haven willen wij natuurlijk de fysieke goederenstromen verwerken. Om van het biomassavolume van zeven à achthonderdduizend ton nu, naar zeven à acht miljoen ton in 2020 te kunnen, zijn dergelijke tussenstappen nodig.'

Stick or carrot

Oordelen of de Rotterdamse haven vooroploopt, vindt Van Klaveren vooralsnog moeilijk. 'Wij kijken vooral naar dat wat ons sterk maakt. Wij willen laten zien wat wij kunnen. Je moet er wat voor doen om dé bioport te worden. Want vooralsnog kunnen bedrijven

voor alle West-Europese havens kiezen. Voor Rotterdam, maar ook voor Amsterdam of Antwerpen. Onlangs hebben de havens van Rotterdam, Amsterdam, Zeeland en Eemshaven een regulier overleg opgestart om te kijken hoe de gezamenlijke positionering van alle Nederlandse havens in de internationale biobased economy kan worden bespoedigd. Er is eigenlijk ook geen sfeer van strijd, omdat de markt nog niet zo groot is.' Nu het Havenbedrijf Rotterdam haar steentje bijdraagt aan de creatie van een nationale bioeconomy, hoopt Van Klaveren dat ook de overheid volgt. 'Zie het maar als het bekende theorie 'stick or carrot'. Energiebeleid is de belangrijkste drijfveer voor de energiereuzen om te kiezen voor het meestoken van biomassa en het realiseren van biomassacentrales. Als de overheid niet stimuleert via wet- en regelgeving, zal de markt niet uit zichzelf massaal biomassa gaan aanwenden, omdat de kosten voor inzet van biomassa hoger zijn dan het fossiele alternatief.'

Maasvlakte 2

Met de Maasvlakte 2 – in de volksmond ook wel Tweede Maasvlakte genoemd – wordt hoe dan ook fysiek ruimte geboden aan de biobased economy. Het uitbreidingsproject van de haven behelst tweeduizend hectare, waardoor de haven twintig procent groter wordt. De verwachting is dat Maasvlakte 2 in 2013 in gebruik genomen wordt. 'De Maasvlakte 2 krijgt voor een deel ook daadwerkelijk het stempel 'biobased', stelt Van Klaveren. 'Logischerwijs betreft het conceptontwikkeling, maar we willen ruimte bieden aan partijen die willen investeren in biobased productie en benodigde terminals voor de grondstoffen.' Om zeker te zijn van de toekomstperspectieven voor de Rotterdamse haven in de biobased economy, laat het havenbedrijf momenteel een capaciteitsstudie uitvoeren rond vaste biomassa. Van Klaveren: 'De uitkomsten worden na de zomer verwacht en bieden meer inzicht in de omvang en de volumes van de (toekomstige) markt.'